1 Σεπτεμβρίου 2026

Ο Άγιος Νεομάρτυς Αγγελής

Ορθοδοξία και Ορθοπραξία / Συναξαριακές Μορφές

Ο θεῖος χορὸς τῶν Ἁγίων Ἐπισκόπων τοῦ Βυζαντινοῦ
ΝΕΟΜΑΡΤΥΡΩΝ

ΤΕΟΜΑΡΤΥΡΩΝ

Ο θείος χορός των Αγίων Νεομαρτύρων. Φορητή εικόνα ζωγραφισμένη από τον άγιο γέροντα Σωφρόνιο του Έσσεξ στην Ιερά Μονή Αγίου Παύλου στο Άγιον Όρος (1942). Πηγή: Μωυσέως Μοναχού Αγιορείτου, Οι Άγιοι του Αγίου Όρους, εκδ. Μυγδονία 2008.

Μαρτύρησε στην Κωνσταντινούπολη την 1η Σεπτεμβρίου 1680

Ο άγιος καταγόταν από την Κωνσταντινούπολη, ήταν χρυσοχόος στο επάγγελμα, έγγαμος και πατέρας έξι παιδιών και ήταν συνειδητός Χριστιανός.

Τη χρονιά εκείνη, στις 23 Αυγούστου, που εορτάζεται η απόδοσις της Κοιμήσεως της Θεοτόκου , γινόταν πανηγύρι στο χωριό Άγιος Στέφανος. Πήγε στην πανήγυρη και ο ευλογημένος Αγγελής μαζί με άλλους Χριστιανούς .Εκεί ήσαν και κάποιοι εξωμότες χριστιανοί. Κάθισαν όλοι μαζί και έτρωγαν, έπιναν, χόρευαν και έπαιζαν. Πάνω στη διασκέδαση οι εξωμότες εκείνοι Τούρκοι πήραν τις σκούφιες των Χριστιανών και τις φορούσαν και έδωσαν στους Χριστιανούς να φορούν τα δικά τους άσπρα σαρίκια. Τελειώνοντας τη διασκέδαση γύρισαν ο καθένας στο σπίτι του.

Την άλλη μέρα πήγαν στο σπίτι του αγίου εκείνοι οι εξωμότες και του λένε : Γιατί σήμερα φοράς ρωμαίικο σκουφί στο κεφάλι σου;

Αφού είμαι Χριστιανός τέτοιο σκουφί πρέπει να φοράω, τους απάντησε.

Μα εσύ χτες έγινες μουσουλμάνος και πρέπει να φοράς άσπρο σαρίκι, όπως φόρεσες και χτες.

Ο άγιος αρχικά νόμισε πως αστειεύονταν , εκείνοι όμως θυμωμένοι τον πήγαν στο δικαστήριο όπου ψευδομαρτύρησαν ότι έγινε μουσουλμάνος. Ο άγιος διηγήθηκε τι γινόταν στο πανηγύρι και αρνήθηκε την οποιαδήποτε κατηγορία περί εξισλαμισμού του.

Βλέποντάς τον όμως ο Βεζύρης σεμνό και ευπρεπή άνθρωπο, σκέφτηκε μήπως καταφέρει πράγματι να τον εξισλαμίσει. Άρχισε λοιπόν με ταξίματα να τον κολακεύει. Ο άγιος με πολύ θάρρος του απάντησε : Εγώ, αφέντη, γεννήθηκα από Χριστιανούς γονείς και είμαι Χριστιανός και Χριστιανός πεθαίνω. Τίποτα δεν μπορεί να με χωρίσει από την αγάπη του Χριστού, του αληθινού Θεού. Όχι τον πλούτο και τις τιμές που μου τάζεις να μου δώσεις αλλά και ολόκληρο το βασίλειό σας να μου χαρίσετε , δεν θα μπορέσετε να με κάνετε ν’ αρνηθώ τον γλυκύτατό μου Ιησού Χριστό. Θυμωμένος ο Βεζύρης άρχισε να φωνάζει : Αν δεν γίνεις Τούρκος θα σε βασανίσω με τέτοια βασανιστήρια που θα διαλυθούν οι σάρκες σου και θα πεθάνεις κακήν κακώς. Ο μάρτυς όμως αντιστεκόταν με γενναιότητα λέγοντας : Κάνε ό,τι θέλεις , δείρε με , κόψε με , σφάξε με , κάψε με , ρίξε με στα θηρία , ρίξε με στη θάλασσα, ό,τι άλλο μπορείς κάνε σε τούτο το πήλινο σώμα μου.

Εγώ τον Χριστό μου δεν τον αρνούμαι , την πίστη μου δεν την αλλάζω, τούρκος δεν γίνομαι.

Τότε ο Βεζύρης διέταξε να τον κλείσουν φυλακή με τους κακούργους και να τον βασανίζουν αλύπητα. Ενώ βασανιζόταν στη φυλακή ο άγιος , κάποιος γείτονας του Τούρκος μπέης πήγε να τον επισκεφθεί και λυπούμενος τον μάρτυρα για τα δεινά που τον βρήκαν του λέει : Γιατί βασανίζεσαι και κινδυνεύεις να χάσεις τη ζωή σου ; Προσποιήσου ότι τουρκεύεις και ύστερα πάρε την οικογένειά σου και τα πλούτη σου και πήγαινε σ’ άλλο τόπο και ζήσε χριστιανικά.

Μη γένοιτο, του αποκρίθηκε ο άγιος , να χάσω τα λογικά μου και να βγει απ’ το στόμα μου τέτοιος ασεβέστατος λόγος. Ο Χριστός σταυρώθηκε για μένα , είναι λοιπόν μεγάλο πράγμα ν’ αποθάνω και εγώ για χάρη Του ; Εγώ, σήμερα αύριο πεθαίνω, ας πεθάνω σήμερα για τον Χριστό μου , ν’ απολαύσω και την ουράνια βασιλεία του.

Οι Τούρκοι τέλος χρησιμοποίησαν την σύζυγό του για να τον πιέσουν. Την οδήγησαν στη φυλακή όπου αυτή τόσο σπαρακτικά έκλαιγε και τόσο παρακινητικά λόγια έλεγε που θα μπορούσαν να μαλακώσουν και την σκληρότερη πέτρα. Ο άγιος όμως, με τη χάρη του Θεού, έμεινε άκαμπτος. Ας είναι , γυναίκα, της είπε, και για σένα και για μένα ο Χριστός πάνω απ’ όλα. Σε Εκείνον, για τον οποίο υπομένω με χαρά τον μαρτυρικό αυτό θάνατο, παραδίδω σήμερα και σένα και τα τέκνα σου. Υπόμεινε και συ την στέρησή μου, για να συναντηθούμε και να συνευφραινόμαστε στην αιώνια μακαριότητα. Έτσι κι αλλιώς κάποια μέρα θα χωριστούμε. Τι κέρδος έχουμε από τα τερπνά αυτού του κόσμου, αν ζημιωθεί η ψυχή μας, που όλος ο κόσμος δεν είναι αντάξιός της ; Με τέτοιους λόγους κατόρθωσε ο μάρτυς να την παρηγορήσει και να φύγει από τη φυλακή στερεωμένη στην πίστη του Χριστού.

Την άλλη μέρα τον οδήγησαν πάλι στον Βεζύρη, ο οποίος βλέποντας ότι παρά τα θέλγητρα και τα φόβητρα δεν κατορθώνει τίποτε, διέταξε τον αποκεφαλισμό του.

Τον αποκεφάλισαν μπροστά στο παλάτι κοντά στην Αγία Σοφία, στο σημείο όπου είχαν αποκεφαλίσει και τον μακάριο Σταμάτιο .Τη νύχτα Τούρκοι και Ρωμιοί έβλεπαν το άκτιστο φως πάνω στο άγιο λείψανο. Γι’ αυτό δόθηκε διαταγή να ριχτεί στη θάλασσα. Το έμαθαν οι Χριστιανοί και η συντεχνία των γουναράδων έδωσαν τριακόσια γρόσια στον αγά και αγόρασαν το άγιο λείψανο , το οποίο ενταφίασαν με κάθε τιμή και ευλάβεια στο μοναστήρι της νήσου Πρώτης της Προποντίδος.

Οι τρεις Τούρκοι αξιωματούχοι που στάθηκαν αίτιοι του θανάτου του μάρτυρος ασθένησαν βαριά και δεν έβγαινε η ψυχή τους αλλά φώναζαν συνέχεια : Αγγελή , Αγγελή , έως ότου κάλεσαν τη γυναίκα του μάρτυρος και έλαβαν συγχώρεση από αυτήν για τον άδικο φόνο και τότε ξεψύχησαν.